

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна ПИМАШКА

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітній рівень другий (магістерський) рівень
Освітня програма Облік і аудит

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
українська

Завідувач кафедри
обліку і бізнес-консалтингу

Андрій ПИЛИПЕНКО

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри обліку і бізнес-консалтингу
Протокол № 6 від 17.01.2023 р.

Розробник:
Лядова Юлія Олександрівна, канд.екон.наук, доцент

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація і методика аудиту» забезпечує формування у студентів фахових знань та вмінь в питаннях організації аудиторської діяльності в Україні, а також методики проведення аудиту активів, капіталу та зобов'язань суб'єктів господарювання з урахуванням вимог діючого вітчизняного та міжнародного законодавства.

Змістовно навчальна дисципліна включає два модулі: перший – висвітлює загальні положення організації діяльності роботи аудиторської фірми, праці аудиторів, а також організації процесу аудиторської перевірки фінансової звітності від його інформаційного забезпечення до етапу узагальнення результатів аудиту фінансової звітності; другий – передбачає вивчення методики здійснення аудиту активів, капіталу та зобов'язань. Основну увагу зосереджено на методиці аудиту установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства, необоротних активів, грошових коштів і запасів, праці та її оплати, довгострокових і короткострокових зобов'язань, доходів, витрат і фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання.

Наразі є актуальною і необхідною цільова підготовка фахівців, спроможних комплексно розуміти процес аудиту фінансової звітності, а також здійснювати аудиторську перевірку, використовуючи сучасні інструменти, методи і прийоми організації та методики аудиту фінансової звітності.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів: здатності до здійснення незалежного аудиту фінансової звітності, використовуючи сучасні підходи, методи і прийоми організації та методики аудиту фінансової звітності.

Предметом навчальної дисципліни є система економічних відносин з приводу систематичного спостереження, перевірки і вдосконалення ходу функціонування процесу управління коштами суб'єктів господарювання та підприємництва.

Об'єктом вивчення є процес аудиту фінансової звітності підприємств, з урахуванням сучасних підходів організації і методики.

Основними завданнями дисципліни є:

надання студентам розуміння предмету, методів і об'єктів організації та методики аудиту;

усвідомлення процесів організації діяльності суб'єктів аудиту, аудиторської перевірки фінансової звітності;

дослідження особливостей процесу завершення аудиторської перевірки та узагальнення результатів аудиту фінансової звітності;

- вивчення та опанування спеціальним інструментарієм методики аудиту активів, капіталу та зобов'язань підприємства;

формування здатності удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи аудиту фінансової звітності.

Характеристика навчальної дисципліни:

Курс	1М
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Екзамен

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Міжнародні стандарти аудиту і податкове консультування	Переддипломна практика
	Дипломна робота

Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності	
СК02. Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства	
СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків	
СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень	
СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації	
СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності	
СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування	
СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування	
ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	
ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	
СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації	

СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності	
СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалити методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства	
СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування	
СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні положення організації аудиту фінансової звітності підприємства

Тема 1. Предмет, метод і об'єкти організації та методики аудиту

Тема 2. Організація діяльності і контроль якості роботи аудиторської фірми і праці аудиторів

Тема 3. Організація процесу аудиторської перевірки фінансової звітності та її інформаційного забезпечення

Тема 4. Завершення аудиторської перевірки та узагальнення результатів аудиту фінансової звітності

Змістовий модуль 2. Організація та методика аудиту активів, капіталу та зобов'язань

Тема 5. Методика аудиту установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства

Тема 6. Методика аудиту необоротних активів, грошових коштів і запасів

Тема 7. Методика аудиту праці та її оплати

Тема 8. Методика аудиту довгострокових і короткострокових зобов'язань

Тема 9. Методика аудиту доходів, витрат і фінансових результатів

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни з метою досягнення очікуваних результатів навчання, передбачено застосування як активних, так і інтерактивних технологій навчання, які передбачають застосування наступних методів: інформаційно-рецептивний, метод проблемного викладу – для засвоєння лекційного матеріалу; евристичний метод – для підготовки завдань, винесених на самостійну роботу; на практичних заняттях застосовуються продуктивні методи навчання, що спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, а саме: дискусії (Тема 1-4), бесіди (Тема 2, 4), презентації (Тема 1-4), моделювання професійних ситуацій (Тема 5-9), робота в малих групах (Тема 5-9), індивідуальна дослідницька робота (Тема 2, 3, 5, 7, 8).

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання за допомогою контрольних заходів, які включають поточний і підсумковий контроль.

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та практичні завдання, а також виконання самостійної роботи. ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання.

Оцінювання результатів навчання студентів за допомогою контрольних заходів, які включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль знань здобувача проводиться під час лекційних, практичних та лабораторних занять за такими критеріями:

За практичні завдання за темами 1-3 – 6 балів, які можна отримати:

2 бал – завдання виконано з деякими помилками та здано без захисту;

4 бали – завдання виконано вірно та здано без захисту;

6 балів – завдання виконано вірно та захищено звіт відповідно до графіку навчального процесу.

За практичні завдання за темами 4-5 – 8 балів, які можна отримати:

4 бали – завдання виконано з деякими помилками та здано без захисту;

6 балів – завдання виконано вірно та здано без захисту;

8 балів – завдання виконано вірно та захищено звіт відповідно до графіку навчального процесу.

За практичні завдання за темами 6-7 – 6 балів, які можна отримати:

2 бал – завдання виконано з деякими помилками та здано без захисту;

4 бали – завдання виконано вірно та здано без захисту;

6 балів – завдання виконано вірно та захищено звіт відповідно до графіку навчального процесу.

За практичні завдання за темами 8-9 – 8 балів, які можна отримати:

4 бали – завдання виконано з деякими помилками та здано без захисту;

6 балів – завдання виконано вірно та здано без захисту;

8 балів – завдання виконано вірно та захищено звіт відповідно до графіку навчального процесу.

Максимальна можлива сума балів, набраних на практичних (семінарських) заняттях – 28 балів; мінімально можлива – 12 балів.

Письмова контрольна робота проводиться 3 рази за семестр та включає теоретичні і практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля. За кожну контрольну роботу студент може отримати 4 бали. Загальна максимальна кількість балів за поточні контрольні роботи становить 12 балів, мінімальна – 0 балів.

У кінці семестру студенти виконують **колоквіум**, який складається із 3 практичних завдань, за перше і друге з яких максимально можлива кількість балів – 6, за третє – 4. Загальний максимальний бал за колоквіум становить 10, а мінімальний – 0 балів.

Самостійна робота оцінюється шляхом перевірки виконання завдань для самостійного виконання та підготовки творчого завдання.

Творче завдання (максимальна оцінка – 10 балів). Вимоги до виконання творчого завдання розміщено на сайті ПНС.

Творче завдання – презентація матеріалу за обраною темою:

10 балів – зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті дослідження, запропонована презентація результатів дослідження відбиває пояснення й висновки стосовно

поставлених завдань; робота відповідає предмету та об'єкту дослідження;

7 балів – зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті дослідження, в запропонованій презентації результатів дослідження подано пояснення й висновки стосовно поставлених завдань щодо обраної тематики;

5 балів– зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті дослідження, запропонована презентація результатів дослідження, подано пояснення й висновки стосовно поставлених завдань; проведено достатнє дослідження стану об'єкту дослідження відповідно меті обраної тематики, але недостатньо коректно визначено напрямків вирішення поставлених завдань, що впливає на коректність висновків;

3 балів – зміст та структура виконаного матеріалу не відповідають меті дослідження;

0 балів – виконання матеріалу відсутнє.

Максимальна сума балів, набраних за самостійну роботу – 10 балів; мінімально можлива – 0 балів.

Шляхом поточного оцінювання протягом семестру студент може отримати максимальну кількість балів – 60. Мінімально допустима кількість балів для складання підсумкового контролю – 35 балів.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі іспиту, за який студент може отримати максимальну кількість балів – 40.

Студента слід вважати атестованим, якщо під час поточного контролю отримає не менше 35 балів, а під час підсумкового контролю – не менше 25 балів. Сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума (проста) балів за результати успішності студента при поточному та підсумковому контролі. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково складає екзамен після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал
Змістовий модуль 1. Загальні положення організації аудиту фінансової звітності підприємства			
ТЕМА 1. Предмет, метод і об'єкти організації та методики аудиту	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 1 за питаннями теми		
	Практичне заняття 1. Виконання завдання з організації аудиторської фірми		
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд законодавчої бази		
ТЕМА 2. Організація	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 2 за питаннями теми		

діяльності і контроль якості роботи аудиторської фірми і праці аудиторів	Практичне заняття 2. Виконання завдання з організації контролю якості роботи аудиторської фірми		
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд законодавчої бази		
ТЕМА 3. Організація процесу аудиторської перевірки фінансової звітності та її інформаційного забезпечення	Аудиторна робота		
	Лекція 3 за питаннями теми		
	Практичне заняття 3. Виконання завдання з організації аудиторської перевірки. Контрольна робота	Виконання завдань за темами 1 – 3. Виконання контрольної роботи	10
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд законодавчої бази. Підготовка до контрольної роботи. Підготовка практичних завдань до перевірки		
ТЕМА 4. Завершення аудиторської перевірки та узагальнення результатів аудиту фінансової звітності	Аудиторна робота		
	Лекція 4 за питаннями теми		
	Практичне заняття 4. Вирішення практичних завдань з узагальнення результатів аудиту фінансової звітності		
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд законодавчої бази. Підготовка до контрольної роботи		

Змістовий модуль 2. Організація та методика аудиту активів, капіталу та зобов'язань

ТЕМА 5. Методика аудиту установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства	Аудиторна робота		
	Лекція 5 за питаннями теми	Виконання практичних завдань за темами 4 – 5	8
	Практичне заняття 5. Вирішення практичних завдань з аудиту установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства		
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд законодавчої бази		
ТЕМА 6.	Аудиторна робота		

Методика аудиту необоротних активів, грошових коштів і запасів	Лекція 6 за питаннями теми		
	Практичне заняття 6. Вирішення практичних завдань з аудиту необоротних активів, грошових коштів і запасів. Контрольна робота	Виконання контрольної роботи	4
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд законодавчої бази. Підготовка до контрольної роботи		
ТЕМА 7. Методика аудиту праці та її оплати	Аудиторна робота		
	Лекція 7 за питаннями теми		
	Практичне заняття 7. Вирішення практичних завдань з аудиту праці та її оплати. Контрольна робота	Виконання завдань за темами 6 – 7	10
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд законодавчої бази. Підготовка до контрольної роботи. Підготовка практичних завдань для перевірки		
ТЕМА 8. Методика аудиту довгострокових і короткострокових зобов'язань	Аудиторна робота		
	Лекція 8 за питаннями теми		
	Практичне заняття 8. Вирішення практичних завдань з аудиту довгострокових і короткострокових зобов'язань.		
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд законодавчої бази		
ТЕМА 9. Методика аудиту доходів, витрат і фінансових результатів	Аудиторна робота		
	Лекція 9 за питаннями теми		
	Практичне заняття 9. Виконання практичних завдань з аудиту формування доходів і витрат діяльності підприємства.	Виконання практичних завдань за темами 8 – 9	8
	Практичне заняття 10. Виконання практичних завдань з аудиту фінансових результатів діяльності підприємства. Колоквіум	Колоквіум	10
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд законодавчої бази. Підготовка до колоквіуму. Підготовка до перевірки самостійної творчої роботи. Підготовка практичних завдань для перевірки	Виконання самостійної творчої роботи.	10
Усього			60
Екзамен			40

Рекомендована література

Основна

1. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Браул О.М., Шепелюк В.Н., Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П, Братул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. – К.: Видавництво Ліра-К, 2019. – 324 с.
2. Василюк М.М. Концептуальні основи якості аудиту: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. 588 с.
3. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. – К.: Алерта. – 2020. – 852 с.

Додаткова

4. Дрозд І.К. Управління ефективністю аудиторських послуг. Концепція ефективності в аудиті: монографія / В.А. Абасов, Н.М. Заєць, та ін. / за редакцією І.К. Дрозд – К.: «ТОВ Видавництво «СОВА», 2019. 320 с.
5. Кожушко О. В., Лядова Ю. О. Методичний підхід до оцінки якості аудиторських доказів . Ефективна економіка. 2022. № 6. – URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/97/99>
6. Кожушко О. В. Вдосконалення методики проведення аудиту нематеріальних активів / О. В. Кожушко, Ю. О. Лядова // Ефективна економіка. – 2021. – № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9707>

Інформаційні ресурси

7. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система навчальної дисципліни «Організація і методика аудиту 071 Лядова Ю.О.») URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=2992>
8. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>
9. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
10. Сайт Аудиторської палати України URL: <https://www.apu.com.ua>
11. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
12. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016-2017 року. URL: <https://www.apu.net.ua/component/content/article/2-uncategorised/1151-miznarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-2016-2017>
13. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>
14. Податковий кодекс України. Документ 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>